

Karizmatični igrač i trener

Piše: STJEPAN ZDENKO BREZARIĆ

Branko Zebec (1929. – 1988.) bio je vrhunski nogometaš i reprezentativac, a nakon završetka igračke karijere proslavio se svojim trenerskim umijećem

Jedan je od rijetkih hrvatskih nogometaša koji je stekao svjetsku slavu na zelenom terenu, ali i ugled i respekt na trenerskoj klupi u Njemačkoj, u jednoj od najuglednijih svjetskih liga. Svrstava ga se u najuži krug najboljih nogometaša svih vremena u bivšoj državi - plijenio je svojim igrama, odgovornim profesionalnim odnosom i posebnosti. Pripada plejadi zagrebačkih igrača koji su svoju afirmaciju i zenit ostvarili u beogradskim klubovima Partizanu i Crvenoj zvezdi. Riječ je o Branku Zebecu...

Rođen je 17. svibnja 1927. u Zagrebu. Na početku nogometne karijere u zagrebačkom Građanskom, od 1943. do 1945., skrenuo je pozornost na svoje izvanserijske igračke kvalitete i neobičnu brzinu. Tadašnji trener Marton Bukovi predvidio mu je blistavu karijeru.

Poslije Drugog svjetskog rata, nastupao je za Poštar (poslije se ovaj klub fuzionirao s Lokomotivom), a zatim za Milicioner koji je kasnije promijenio ime u Borac (današnji NK Zagreb).

Njegove izvrsne igre u drugoligašu Borcu nisu ostale nezamijećene, a kako Dinamo nije iskazao dovoljnu odlučnost da ga dovede u svoje redove, to su iskoristili iz beogradskog Partizana. Ipak, prijelaz Zebeca u Partizan izazvao je veliku športsku buru, pa se njegov odlazak Beograd zbilo pod neobičnim okolnostima.

U razdoblju od 1951. do 1959. bio je jedan od ključnih igrača Partizana s kojim je osvojio tri Kupa (1951./52, 1953./54. i 1956./57.). U tandemu s drugim Zagrepčanom Stjepanom Bobekom, predstavljao je udarnu snagu Partizanove momčadi i nedvojbeno napadački dvojac svjetske klase. Za Partizan je odigrao 263 službene utakmice, postigao 111 golova i bio kapetan momčadi. U Beogradu je 1953. sklopio brak s Dušicom Perhinek u kojem su rođene dvije kćeri, Gordana i Maja.

Senzacija jugoslavenskog prvenstva 1959./60. bio je Zebecov prijelaz iz Partizana u Crvenu zvezdu s kojom je osvojio državno prvenstvo. U dresu Crvene zvezde, do 1961. godine, odigrao je 84 utakmice i također nosio kapetansku traku.

Igračku karijeru završio je u SR Njemačkoj, u dresu momčadi Alemania iz Aachena gdje je igrao do 1964.

Bio je reprezentativac Jugoslavije u razdoblju od 1951. do 1961. za koju je zabilježio 65 nastupa i postigao 17 zgoditala. Treći je nogometaš bivše Jugoslavije po broju odigranih utakmica za državnu vrstu.

Bio je član slavne jugoslavenske nogometne reprezentacije koja je na Olimpijskim igrama u Helsinkiju 1952. godine osvojila srebrnu medalju. Igrao je na svjetskim prvenstvima 1954. u Švicarskoj i 1958. u Švedskoj te na

Branko Zebec i njegov pomoćnik na klupi HSV-a Aleksandar Ristić

europskom prvenstvu 1960. u Francuskoj gdje je Jugoslavija osvojila drugo mjesto. Nastupio je 1953. u Londonu za reprezentaciju UEFA-e, zajedno s Vladimirom Bearom, Bernardom Vukasom i Zlatkom Čajkovskim, u susretu s Engleskom (4-4), a 1955. zaigrao je u Belfastu za reprezentaciju Europe i opet u dvoboju s Engleskom.

Kao svestrani i polivalentan nogometaš uspješno je igrao na raznim mjestima u momčadi - od vođe navale, lijevog krila, veznog igrača, sve do stoperske pozicije.

Izvori:

Jurica Gizdić, Hrvatska olimpijska odličja, Alfa, Zagreb, 2013.

Hrvatska opća enciklopedija, svezak 11 Tr-Ž, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2009.

Hrvatski bibliografski leksikon, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 1993.

Nogometni leksikon, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2004.

Tomislav Dasović, Večernji list, 3. svibnja 2015., Dušica Zebec: Moj Branko bio je trener čvrste ruke. Nije se libio kazniti ni zvijezde poput Beckenbauera i Keegana

Dušica Zebec: Moj Branko bio je trener čvrste ruke. Nije se ... - Večernji
<https://www.vecernji.hr/.../dusica-zebec-moj-branko-bio-je-trener-cvrste-ruke-nije-se-1-...>

Dražen Stjepandić, Pobjeđivao i spavajući na klupi, 19. rujna, 2014.
POBJEĐIVAO I SPAVAJUĆI NA KLUPI | *** PORTAL TJEDNO ***
www.tjedno.hr/pobjeđivao-i-spavajući-na-klupi/

Branko Zebec | Kup velesajamskih gradova 1967.gnkdinamo.hr/players/branko-zebec/

Nakon 37 godina posta Bayernu donio naslov prvaka

Poslije iznimne igračke karijere nastavio je graditi i iznimno uspješnu trenersku karijeru. Visoku trenersku školu u Kölnu završava 1967. diplomiravši kod znamenitog njemačkog trenera Seppa Herbergera, koji je kao izbornik 1954. sa SR Njemačkom osvojio naslov svjetskih prvaka. Predsjednik Dinama Ivan Šibl je u mnogočemu zaslužan za dovođenje Zebece na početku njegove trenerske karijere u Zagreb, a on se odužio što je Dinamu u sezoni 1966./67. donio najveći trofej u povijesti kluba, premda je prije finala Kupa sajamskih gradova protiv Leedsa dao ostavku, a Dinamo je osvojio naslov s novim trenerom Ivicom Horvatom.

Na mjestu trenera Münchenskog Bayern 1968. je zamijenio Zlatka Čajkovskog i zauvijek ostao upisan zlatnim slovima u povijesti kluba. Nakon 37 godina posta,

Zebec je s Bayernom 1969. osvojio prvenstvo u Bundesligi, a potom i njemački Kup, što je zapravo bila prva dvostruka kruna jednog njemačkog kluba uopće.

U Münchenu je do 1970. stvarao temelje nepobjedivog Bayern 1900 koji je potom osvojio trostruku krunu prvaka Europe, i to zaredom! Zatim je bio trener u VfB Stuttgartu (od 1970. do 1972.). Uslijedio je povratak u jugoslavenski nogomet gdje je sjeo na trenersku klupu splitskog Hajduka (od 1972. do 1973.), da bi se potom vratio u SR Njemačku i preuzeo Eintracht iz Braunschweiga. Tamo je trener od 1974. do 1978. s kojim je 1977. zbog jednog boda zaostatka izgubio naslov prvaka.

No, njemačko prvenstvo osvaja 1979., sad s momčadi Hamburger SV gdje je bio od 1978. do 1980. S istim klubom je 1980. godine osvojio drugo mje-

sto u Ligi prvaka, a iste je godine HSV bio viceprvak u Bundesligi.

Poslije toga vodio je ugledne njemačke klubove - Borussia iz Dortmundunda od 1981. do 1982. te Eintracht iz Frankfurta 1983. Trenersku karijeru završio je u klubu u kojem je i započeo - u Dinamu 1984. godine.

Sklonost životnim užicima nije nimalo umanjilo njegov autoritet i trenerski dignitet koji je uživao od igrača, struke i nogometne javnosti.

Ostao je u sjećanju kao istinski nogometaš najviših vrijednosti, potom autoritativan i principijelan trener koji je priznavao samo rad, red i disciplinu, pa stoga ne treba čuditi što je ostvario ne samo vrhunsku igračku karijeru, već i dosego trenersku slavu svjetskog renomea. U svakom slučaju, ostao je zapamćen kao jedini igrač odnosno trener koji je stvarao povijest

klubova nekadašnje velike nogometne jugoslavenske četvorke te time ostavio neizbrisiv trag u hrvatskom i jugoslavenskom nogometu.

Hrvatsko društvo olimpijske filatelije i memorabilije iz Zagreba, u povodu 90. obljetnice rođenja karizmatičnog nogometaša i trenera Branka Zebece, 17. svibnja prošle godine iniciralo je uporabu prigodnog žiga s njegovim likom u zagrebačkoj pošti u Jurišićevoju 13. Upravo su brojne pismovne pošiljke odaslane iz Zagreba s njegovim imenom i likom otputovale diljem svijeta, koje su doprinijele filatelističkoj promidžbi nogometnog i životnog puta Branka Zebece, koji je još za života stekao status legende na zelenom terenu, na trenerskoj klupi, ali i u javnom životu.

Proslavljeni Branko Zebec preminuo je nesretnim slučajem u rodnom Zagrebu 26. rujna 1988.